

De la ignorància a la graduació... i més enllà

Michaela Fickerová
Universitat Masaryk a Brno

Rebut: 1 de maig de 2023

Acceptat: 15 de maig de 2023

Estava una mica més perduda del que és habitual. Anava per la pàgina web de la Facultat de Lletres de la Universitat Masaryk a Brno per veure si alguna carrera cridava el meu nom. Així, vaig trobar el grau de Filologia Catalana.

«Filologia catalana... Que és una llengua de debò, el català, que es pugui estudiar?», em va passar pel cap. Doncs, evidentment. Tenia una idea molt vaga que es tractava d'una llengua romànica, la qual cosa va captar el meu interès en primer lloc. El següent pas lògic va ser explorar com sonava aquesta llengua. Em vaig dirigir a Youtube. Crec que la primera cançó que hi va sortir va ser «La cançó del soldadet», del grup Manel. Em va deixar entusiasmada i perplexa al mateix temps: vaig trobar la cançó peculiarment medieval, però em va encantar el català —la fluïdesa, el vocalisme, tot. Em vaig matricular al grau en aquell mateix moment. A més d'això, va començar el meu afecte per la música catalana.

La carrera ens va oferir una paleta àmplia d'assignatures per tal que poguéssim explorar tota la riquesa del món català. Els primers semestres es concentraven en adquisició de la llengua (en el segon semestre vam començar a utilitzar només el català en alguns seminaris), de la literatura, de la cultura amb, entre d'altres, classes de cinematografia i d'història. Més tard, s'hi van afegir assignatures una mica més especialitzades, com ara la història del català i de la seva codificació, la traducció literària, la fonètica i la fonologia, o la dialectologia.

Com més coses sabia de Catalunya i del català, apreciava més la meva decisió de triar la carrera. De cop i volta, em vaig adonar que estava enamorada del català. No en tenia prou amb les classes. Com ja he comentat, tenia un afecte per la música, així que vaig agafar el costum d'escoltar-ne sempre que podia. Artistes com ara Roba Estesa, Txarango, Anna Roig i L'ombre de ton chien, El Diluvi, Delèn o Antònia Font m'acompanyaren durant tota la carrera i encara avui tinc la lletra de bastantes cançons seves gravada al cervell —i, per tant, el vocabulari i la gramàtica vinculats. Fins i tot em va començar a agradar l'ska, gènere inevitable a l'escena local. A més, estava bé per familiaritzar-me més amb alguns dialectes.

Quan ja coneixia prou català per poder mantenir una conversació, subconscientment, vaig començar a crear un amic imaginari que em feia companyia cada matí de camí a la facultat i cada vespre quan tornava a casa. Solíem parlar de temes que havíem tractat a la darrera classe. Aprofitava les manques en vocabulari amb les quals em trobava més sovint per explorar altres maneres d'expressar-me.

Per tal que practiquéssim l'expressió oral, el professorat ens va presentar la iniciativa Voluntariat per la llengua, a través de la qual aprenents es poden trobar amb voluntaris nadius o amb un alt nivell de català, crear una parella lingüística i xerrar. La iniciativa té un sistema bastant elaborat per tal que les dues parts de la parella se sentin bé i que les trobades siguin efectives. La meua parella lingüística va ser la Sabina. Ens vam trucar per Skype una vegada per setmana durant uns quants mesos. Em va fer perdre la por de no entendre bé una parlant nativa que no fos una de les professores.

A més d'això, gràcies a l'Institut de Ramon Llull, podíem participar en escoles d'estiu a Andorra, València i Mallorca. Vaig tenir la sort d'assistir a les dues darreres. Per a mi, van ser experiències molt enriquidores i recomanables, perquè s'hi troben persones de tot el món que estimen el català i l'aprenen de maneres diferents.

L'últim any del grau va portar la necessitat d'elaborar el treball final. Com a projecte del treball, volia tractar de l'adquisició del català com a llengua addicional utilitzant el mètode *drill*. Per obtenir la base de dades, vaig fer servir el curs de català en què vaig poder fer de professora. Era interessant, en tots els sentits. D'una manera em vaig tornar a posar al llinar amb els meus estudiants. El fet d'explicar la matèria a algú altre, de ser el seu referent, em va fer adonar que sabia molt poques coses del català. Va ser, però, un impuls per voler saber-ne més, per voler saber-ho tot.

Quan va sortir l'oportunitat de fer el doble grau amb la Universitat Rovira i Virgili, em va semblar ideal per seguir aquell impuls. Durant dos semestres, mentre estudiava allà, sí que vaig aprendre moltes coses, va ser una experiència genial, però la sensació de no saber res era cada vegada més forta i més descoratjadora. Em plauria pensar que, simplement, vaig arribar a la segona part de la corba de Dunning-Kruger.

De totes maneres, avui dia, anys després de les graduacions, m'encanta el català com abans. El considero un superpoder que és capaç d'arrenca-me de la realitat.